

**Raportul final de evaluare a rezultatelor implementării
Programului de stabilizare și relansare economică a Republicii Moldova pe anii 2009 – 2011**

Denumirea acțiunii	Statutul acțiunii	Descrierea succintă
PRIORITATEA 1. Stabilizarea și optimizarea finanțelor publice		
Obiectivul 2. Reducerea cheltuielilor ne-prioritare și redirecționarea cheltuielilor publice pentru obținerea unei eficiențe sporite și diminuarea deficitului bugetar		
Acțiunea 1. Consolidarea și restructurarea spitalelor în baza planului (Programului) general al sectorului spitalicesc și instituirea Registrului spitalelor	Realizată	<p>Pentru consolidarea și dezvoltarea sectorului spitalicesc Ministerul Sănătății a elaborat și a fost aprobat Programul de dezvoltare a asistenței medicale spitalicești pe anii 2010 - 2012 (Hotărârea de Guvern nr. 379 din 07.05.2010).</p> <p>A fost aprobat Planul de acțiuni privind susținerea aprobării și implementării Foi de parcurs „Accelerarea reformelor: abordarea necesităților în domeniul sănătății prin politici investiționale” (ordinul MS nr. 735 din 29.09.2011). Unul din obiectivele proiectului de document este asigurarea serviciilor de sănătate la nivel calitativ pentru toată populația, inclusiv, prin regionalizarea asistenței medicale spitalicești. În realizarea acestuia Ministerul Sănătății a demarat procedurile de selectare și contractare a unui consultant care urmează să ofere asistență tehnică în elaborarea planului-cadru de regionalizare a serviciilor de sănătate, care va include și regionalizarea asistenței medicale spitalicești. Proiectul Planului-cadru de regionalizare a serviciilor de sănătate va fi elaborat pe parcursul anului 2012.</p> <p>În eficientizarea și descentralizarea serviciului oncologic a fost realizat și prezentat în luna iulie 2010 Raportul cu privire la studiul de fezabilitate al Institutului Oncologic care stă la baza argumentării intervențiilor de restructurare și reorganizare a serviciului oncologic în Republica Moldova. A fost instituit grupul de lucru pentru regionalizarea serviciului de chimioterapie (Ordinul MS nr. 296 din 12.04.2011) și este în proces selectarea consultantului care va oferi asistență tehnică în regionalizarea serviciilor chimioterapeutice.</p> <p>În cadrul componentei de construcție și reconstrucție a IMSP Spitalul Clinic Republican a fost finalizată proiectarea noului bloc chirurgical al Spitalului Clinic Republican, realizată de consorțiu reprezentat de compania „EPOS Health Management GmbH”, Germania. (Proiectarea arhitecturală a Spitalului Clinic Republican este realizată în două faze: I fază - proiectarea arhitecturală a noului bloc chirurgical și II fază - proiectarea arhitecturală a blocului vechi al Spitalului Clinic Republican, care urmează să fie realizată pe parcursul anului 2012). La data de 14 noiembrie 2011, cu consorțiu „Summa & Basconslux” a fost semnat contractul de construcție a noului bloc chirurgical al Spitalului Clinic Republican.” În decembrie 2011 au demarat lucrările de construcție a edificiului.</p>
Acțiunea 2. Fortificarea capacității de achiziționare a Companiei de Asigurări în Medicină.	Realizată	Fortificarea capacității de cumpărare a serviciilor medicale a fost realizată prin determinarea metodelor de plată a prestatorilor de servicii medicale. Pentru anul 2010 a fost stabilită metoda de plată per-capita a prestatorilor de asistență medicală primară și mecanismul de plată diferențiată a asistenței medicale primare în funcție de structura demografică a populației

		<p>înregistrată la medicul de familie (Ordinul comun al Ministerului Sănătății și Companiei Naționale de Asigurări în Medicină nr. 522/207-A din 24.12.2009 privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare în anul 2010 a Programului unic al asigurării obligatorii de asistență medicală).</p> <p>În baza rezultatelor evaluării implementării mecanismului de plată „per-capita” în funcție de structura demografică a populației înregistrată la medicul de familie a fost luată decizia ca aceasta să fie aplicată în 2011 și 2012 (ordinul comun al Ministerului Sănătății și Companiei Naționale de Asigurări în Medicină nr. 348/56 - A din 29.04.2011 privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare în anul 2011 a Programului unic al asigurării obligatorii de asistență medicală și ordinul comun al MS și CNAM nr. 1021/206-A din 29.12.2011 Privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare în anul 2012 a Programului unic al asigurării obligatorii de asistență medicală). În anul 2011 a fost preluat mecanismul de plată în baza setului standard de indicatori de performanță în asistența medicală primară suspendat în anul 2010 (Ordinului comun al Ministerului Sănătății și Companiei Naționale de Asigurări în Medicină nr. 492/80 - A din 16.06.2011).</p> <p>În eficientizarea mecanismului de plată a prestatorilor de servicii medicale spitalicești a fost lansat proiectul de testare și aplicare a sistemului de plată a prestatorilor bazat pe caz mix (DRG), realizat de compania «Nimitt», SUA . Pe parcursul anilor 2010 și 2011 au fost realizate condițiile pentru introducerea mecanismului de plată a prestatorilor de servicii medicale spitalicești bazată pe Caz rezolvat (DRG): standardizarea și întreținerea modelelor fișei medicale și a setului standard de date, standardizarea și întreținerea sistemului de clasificare, colectarea datelor clinice și clasificarea pacienților în DRG prin gruparea datelor clinice. Au fost organizate ateliere de lucru și seminare de dezvoltare a capacităților angajaților din sistem pentru a asigura funcționarea sistemului de plată a prestatorilor bazat pe caz mix. Este planificat, începând cu 2012, introducerea sistemului de plată a spitalelor-pilot (7 instituții spitalicești) în funcție de complexitate a cazurilor (Case-mix, DRG). Acest subiect a fost discutat în cadrul Conferinței Internaționale „Realizările proiectului pilot și implementarea începând cu anul 2012 a sistemului de plată a spitalelor în funcție de complexitatea cazurilor (CASE MIX, DRG)”, 25 noiembrie 2011.</p>
<p>Acțiunea 3. Implementarea mecanismului de finanțare suplimentară a serviciilor medicale ce se acordă la nivel secundar și terțiar prin co-plăți aplicate diferențiat în funcție de gradul de vulnerabilitate a persoanei.</p>	<p>Realizată, dar fără finalitate</p>	<p>În anul 2010 a fost elaborat și prezentat spre avizare proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative prin care a fost solicitată includerea mecanismului de finanțare suplimentară a serviciilor medicale ce se acordă la nivel secundar și terțiar prin co-plăți (scrisoarea nr. 01-9/504 din 15 martie 2010), însă toate autoritățile au dat aviz negativ privitor la introducerea acestuia ca mecanism de finanțare a serviciilor medicale (Ministrul Finanțelor, Ministrul Economiei, Ministerul Justiției, Centrul pentru combaterea crimelor economice și corupției, CNAM, Confederația Națională a Patronatului, Confederația Națională a Sindicatelor, Sindicatul „Sănătate”).</p> <p>În anul 2011 Ministerul Sănătății, în baza Memorandumului suplimentar cu privire la politicile</p>

		economice și financiare semnat de către autoritățile Republicii Moldova la 24 martie 2011 și adresat către FMI, a inițiat introducerea co-plăților începând cu anul 2012 în asistența medicală primară și cu anul 2013, inclusiv, în cea spitalicească, lucru stabilit pentru anul 2012 în proiectul legii fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală pe anul 2012, dar care nu a fost acceptat de Parlamentul Republicii Moldova.
PRIORITATEA 2. Relansarea activității economice		
Obiectivul 1. Reducerea poverii administrative și fiscale pentru desfășurarea afacerilor		
Acțiunea 5. Delimitarea atribuțiilor serviciului sanitar și sanitar-veterinar privind autorizarea și inofensivitatea produselor, serviciilor și plăților aferente	Realizată	În anul 2010 a fost aprobată Hotărârea de Guvern nr. 384 din 12 mai 2010 cu privire la Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice, prin care sunt indicate competențele Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice , inclusiv cele privitor la autorizarea și inofensivitatea produselor, serviciilor și plăților aferente. A fost elaborat și aprobat Ordinul comun al Ministerului Sănătății și Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare nr. 598/175 din 25. 08.2010 „Cu privire la organizarea activităților de certificare a produselor agricole alterabile destinate exportului” și Planul de măsuri pentru asigurarea inofensivității și calității produselor vinicole și poli-legumicole în Federația Rusă (Porunca Guvernului nr. 020268 din 06.10.2010).
Acțiunea 12. Revizuirea domeniilor și obiectivelor privind supravegherea de stat a sănătății publice, în baza unei analize a impactului regulatoriu la Legea nr. 10-XVI din 03.02.2009	Realizată	În anul 2010 a fost efectuată analiza impactului de reglementare la proiectul de Hotărâre de Guvern cu privire la Regulamentul Serviciului de stat de supraveghere a sănătății publice , elaborat în conformitate cu Legea nr. 10-XVI din 03.02.2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice, examinat în ședința Grupului de reglementare a activităților de întreprinzător pe lângă Ministerul Economiei (procesul-verbal nr. 3 din 03.02.2010) și aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 384 din 12 mai 2010 cu privire la Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice.
PRIORITATEA 3. Asigurarea unei protecții sociale eficiente și juste		
Obiectivul 1. Susținerea categoriilor vulnerabile prin direcționarea mai eficientă a protecției sociale și prevenirea excluziunii sociale		
Acțiunea 5. Realizarea proiectelor din credite externe pentru obiectele de menire socială: spitale raionale, centre de sănătate, grădinițe de copii, școli, licee etc. Și intensificarea negocierilor cu donatorii pentru finanțarea proiectelor de susținere a categoriilor vulnerabile, inclusiv de reabilitare a infrastructurii sociale	Realizată	În cadrul proiectului Băncii Mondiale „Servicii de sănătate și asistență socială” a fost finalizată reconstrucția/construcția a 6 Centre de sănătate ¹ din lotul I din totalul de 15 Centre de sănătate din mediul rural (celelalte 9 CS au fost finalizate până în luna decembrie 2009). Numărul total de beneficiari ai acestor centre de sănătate este de 34.871 de persoane.

¹ CS Zăbriceni, raionul Edineț (deservește 6.313 de persoane); CS Iabloana, raionul Glodeni (deservește 2.563 de persoane); CS Costești, raionul Ialoveni (deservește circa 12.500 de persoane); CS Moscovei, raionul Cahul (deservește 8.749 de persoane); CS Bălăbănești, raionul Criuleni (deservește 3.555 de persoane); OMF Văscăuți, raionul Florești (deservește 1.191 de persoane).

<p>Acțiunea 1. Sporirea gradului de cuprindere a populației cu asigurării obligatorii de asistență medicală</p>	<p>Realizată</p>	<p>A fost extinsă oportunitatea de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru proprietarii de terenuri agricole prin oferirea reducerii de 75% a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă în valoare absolută achitată în anul 2010 până la 31 martie², iar în anul 2011 achitată până la 31 octombrie³ și menținerea reducerii de 50% a acestea pentru categoriile de populație prevăzute la lit. b), c), d), e) pct.1 și pct.3 din anexa nr. 2 la Legea nr. 1593-XV din 26 decembrie 20002 (art.4, pct. 4) achitată în anul 2010 până la date de 31 martie și în anul 2011 achitată până la 30 aprilie. Este asigurat accesul întregii populații (independent de statutul persoanei asigura sau neasigurat medical) la asistență medicală primară, urgență prespitalicească și specializată de ambulator și spitalicească în cazul maladiilor social-condiționate cu impact major asupra sănătății publice.</p> <p>A fost oferit statut de asigurat medical de stat mamelor cu 4 și mai mulți copii, doctoranzilor la zi, persoanelor care îngrijesc un invalid de gr. I din nașterea⁴. Astfel, 14 categorii de persoane sunt asigurate de către stat.</p>
<p>Acțiunea 2. Extinderea obligativității achitării contribuțiilor de asigurări obligatorii de asistență medicală pentru toate persoanele care activează pe teritoriul Republicii Moldova</p>	<p>Realizată</p>	<p>În anul 2010 a fost aprobată Legea nr. 186 din 15 iulie 2010 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (MO nr. 138 – 140 (3671 – 3673) din 06 august 2010) prin care sunt operate modificări la Legea nr. 1585-XIII din 27 februarie 1998 și la Codul Contravențional și stabilește sancțiunile pentru încălcarea legislației și a regulilor fixate în domeniul asigurărilor obligatorii de asistență medicală.</p>
<p>Acțiunea 3. Revizuirea relațiilor bugetului de stat cu fondurile asigurărilor obligatorii de asistență medicală în scopul asigurării protecției financiare și a accesului întregii populații, în special social-vulnerabile și celor afectați de maladii social-condiționate cu impact major asupra sănătății publice, la un pachet de servicii esențiale de sănătate, concomitent cu optimizarea conținutului Programului unic.</p>	<p>Realizată</p>	<p>În baza recomandărilor experților OMS au fost operate modificări prin care este stabilit că pentru persoanele neasigurate cheltuielile de asistență medicală urgentă prespitalicească, de asistență medicală primară, precum și de asistență medicală specializată de ambulator și spitalicească în cazul maladiilor social-condiționate cu impact major asupra sănătății publice se acoperă din contul mijloacelor fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală (Legea nr. 108 din 17 decembrie 2009 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, Legea nr. 128 din 23.12.2009 a fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2010 și Legea nr. 55 din 31.03.2011 a fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2011, Hotărârea de Guvern nr. 1099 din 02.12.2010 pentru aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în Programul unic al asigurării obligatorii de asistență medicală, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1387 din 10 decembrie 2007).</p>
<p>Acțiunea 4. Eficientizarea</p>	<p>Realizată</p>	<p>În perioada 2010 - 2011 au fost întreprinse acțiuni de accelerare a reformelor în asistența</p>

² Legea nr. 128 din 23.12.2009 a fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2010

³ Legea nr. 55 din 31.03.2011 a fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2011.

⁴ Legea nr. 186 din 15 iulie 2010 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

<p>instituțiilor de asistență medicală primară și asigurarea disponibilității echipamentului medical de bază în toate centrele</p>		<p>medicală primară (Ordinul nr. 363 din 01.06.2010 cu privire la aprobarea Planul de acțiuni privind implementarea recomandărilor Raportului auditului performanței sistemului asistenței medicale primare). Ministerul Sănătății a elaborat acte normative cu privire la reglementarea activității Asistenței medicale primare în Republica Moldova (ordinul Ministerului Sănătății nr. 695 din 13.10.2010,,Cu privire la Asistența Medicală Primară din Republica Moldova.</p> <p>Activitatea asistenței medicale primare este eficientizată și prin construcția/renovarea edificiilor Centrelor de sănătate din mediul rural. În anul 2010 și 2011 au fost construite/reabilitate 19⁵ Centre de sănătate din mediul rural, amplasate geografic în toate zonele țării, și care deservește în total o populație de 123.097 de persoane. Alte 5 CS sunt în proces de renovare/construcție. Toate centrele construite/renovate sunt dotate cu echipament medical necesar. Au început lucrările de proiectare a Centrelor de sănătate din lotul IV constituit din 35 Centre de sănătate.</p> <p>În perioada implementării Programului de stabilizare și relansare economică a Republicii Moldova pe anii 2009 – 2011 a fost extins numărul instituțiilor medicale autonome contractate direct de Compania națională de asigurări în medicină. În anul 2010 au fost contractate direct de CNAM 48 Centre de Sănătate autonome (în anul 2009 - 25 CS), iar în anul 2011, suplimentar, au fost contractate direct de CNAM 12 Centre de Sănătate autonome. Numărul total al acestora a fost de 60 de Centre de sănătate. În asigurarea funcționării instituțiilor medicale primare în condiții de autonomie au fost stabilite etapele de delimitare juridică a Centrelor de sănătate, proces care urmează să fie finalizat în anul 2014 (ordinul MS nr. 861 din 10.11.2011 cu privire la aprobarea Programului de delimitarea juridică a Centrelor de sănătate).</p>
<p>Acțiunea 5. Încurajarea implicării sectorului privat în finanțarea suplimentară și prestarea serviciilor medicale, prin dezvoltarea parteneriatelor public-private</p>	<p>Realizată</p>	<p>Au fost operate modificări și completări la Legea ocrotirii sănătății nr.411-XIII din 28 martie 1995 care prevăd dezvoltarea parteneriatului public-privat în finanțarea serviciilor medicale (Legea nr. 117 din 17 iunie 2010 pentru modificarea și completarea Legii ocrotirii sănătății nr. 411-XIII din 28 martie 1995)⁶.</p> <p>Pentru dezvoltarea parteneriatului public-privat în sănătate la data de 01 iulie 2010 Ministerul Sănătății și Corporația Financiară Internațională au semnat Acordul cu privire la serviciile de consultanță dintre Ministerul Sănătății și Corporația Financiară Internațională cu privire la realizarea proiectelor de parteneriat public-privat în sănătate. În anul 2011 Ministerul Sănătății în colaborare cu Ministerul Economiei și Compania Națională de Asigurări în Medicină, cu suportul Corporației Financiare Internaționale (IFC) și al Băncii Mondiale, Proiectul „Servicii de</p>

⁵ CS Coșcodeni, Sîngerei (deservește 5.898 de persoane); CS Moșana, Dondușeni (deservește 3.575 de persoane); CS Pirlîța, Ungheni (deservește 10.668 de persoane); CS Sărăteni, Leova (deservește 11.312 de persoane); CS Teleșeu, Orhei (deservește circa 4.500 de persoane); CS Onișcani, raionul Călărași (deservește 5.423 de persoane); CS Copanca, raionul Căușeni (deservește 6.382 de persoane); CS Sadaclia, raionul Basarabasca (deservește 4.378 de persoane); CS Gribova, raionul Drochia (deservește 5.620 de persoane); CS Lozova, raionul Strășeni (deservește 6.370 de persoane); CS Cioc-Maidan, raionul Comrat (deservește 5.170 de persoane), OMF Drepcăuți, raionul Briceni (deservește 2399 de persoane); CS Vasilcău, raionul Soroca (deservește 2162 de persoane); CS Pîrîta, raionul Dubăsari (deservește 3361 de persoane); CS Cuizăuca, raionul Rezina (deservește 9250 de persoane); CS Ciolacu-Nou, raionul Fălești (deservește 11988 de persoane); CS Cociulia, raionul Cantemir (deservește 12429 de persoane); CS Boldurești, raionul Nisporeni (deservește 5920 de persoane); CS Ciutulești, raionul Florești (deservește 6292 de persoane).

⁶ Ministerul Sănătății a examinat și a prezentat aviz (scrisoarea nr. 01-8/585 din 26.03.2010) asupra proiectului de lege privind modificarea și completarea legii ocrotirii sănătății nr.411-XIII din 28 martie 1995 (porunca Guvernului nr. 1104 - 311 din 13.03.2010), prezentat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 592 din 4.03.2010) de un grup de deputați.

		Sănătate și Asistenta Socială”, au asigurat aplicarea procedurilor și au selectat câștigătorul privat al proiectului „Serviciul de radiologie și imagistică medicală în cadrul Spitalului Clinic Republican”. Urmare a concursului desfășurat timp de un an a fost selectat în calitate de Ofertant Câștigător - Centrul Medical “Magnific” S.R.L., Republica Moldova. La data de 24 noiembrie 2011 Ministerul Sănătății și Centrul Medical “Magnific” S.R.L. au semnat contractul de realizare a proiectului. Astfel, este în proces realizarea primului proiect de parteneriat public-privat în sănătate: „Serviciul de radiologie și imagistică medicală în cadrul Spitalului Clinic Republican” (Hotărârea Guvernului nr. 1116 din 06.12.2010 cu privire la parteneriatul public-privat pentru prestarea unor servicii de sănătate).
Acțiunea 6. Extinderea grupei de vîrstă a copiilor pînă la 14 ani beneficiari de medicamente compensate	Realizată	A fost elaborată și definitivată de experții naționali (ordinul MS nr.521 din 29.07.2010 "Cu privire la instituirea grupurilor de experți") lista medicamentelor compensate oferite copiilor. Au fost incluse în Lista medicamentelor compensate din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală 10 poziții de medicamente compensate parțial, inclusiv pentru copii, și preparatul Kalii Iodidum compensat 100% pentru copii în vîrstă de 0 - 18 ani. (ordinul comun MS și CNAM nr.459/117-A din 1 iulie 2010 "Despre completarea ordinului nr.545/215-A din 30.12.2009 "Cu privire la medicamentele compensate din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală" și ordinul comun al MS și CNAM nr.687/186-Adin 12.10.2010). În anul 2011 în lista medicamentelor compensate 100% au fost incluse 3 medicamente destinate copiilor în vîrstă de 0 - 18 ani: Kalii Iodidum, Mebendazolum, Ferrosi Sulfas plus Acidum Ascorbicum (ordinul comun MS și CNAM nr.496/81-A din 16.06.2011 cu privire la modificarea Anexei nr. 1 din ordinul nr. 337/54-A din 26.04.2011 "Cu privire la medicamentele compensate din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală).
Acțiunea 7. Implementarea mecanismului de reducere a prețurilor cu amănuntul pentru o listă de 5-10 medicamente esențiale, utilizate în tratamentul celor mai răspîndite boli la copii și persoanele și persoanele în etate	Realizată	Ministerul Sănătății a elaborat și prezentat Cancelariei de Stat Propunerea de politică publică privitor la identificarea mecanismului de reducere a prețurilor cu amănuntul pentru o listă de 5-10 medicamente esențiale , utilizate în tratamentul celor mai răspîndite boli la copii și persoane în etate (scrisoarea nr. 01-8/756 din 19.04.2010). PPP a fost discutată în cadrul CIPS și a fost luată decizia de plafonare a prețurilor la toate medicamentele prin avizarea și înregistrarea prețurilor de producător, mecanism care este în aplicare de la 01.09.2010 (HG nr. 525 din 22.06.2010). Totodată, medicamentele identificate în Propunerea de politică publică au fost incluse în lista medicamentelor compensate din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală (ordinul comun MS și CNAM nr. 337/54-A din 26.04.2011 "Cu privire la medicamentele compensate din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală).)
Acțiunea 8. Atragerea resurselor financiare suplimentare din partea comunității donatorilor pentru finanțarea deficitului Programelor esențiale în domeniul sănătății publice: imunizări, Tuberculoză,	Realizată	În implementarea fazei a doua a Grantului Fondului Global de combatere a SIDA, Tuberculozei și a Malariei au fost realizate: 1. În anul 2010 au fost analizate în diagnosticarea tuberculozei 72.133 de culturi și efectuate 12.918 de teste de sensibilitate la medicamentele de linia I și a II antituberculoase (metoda clasică și BACTEC). În anul 2011 au fost analizate 73.815 de culturi (metoda clasică și BACTEC) și efectuate 11.267 de teste de sensibilitate la medicamentele de linia I și a II (metoda

<p>HIV/SIDA, sănătate mintală, combaterea cancerului și alte programe cu impact major asupra sănătății publice</p>	<p>clasică și BACTEC).</p> <p>2. În anul 2010 au fost oferite 7.987 de pachete alimentare pacienților TB MDR, inclusiv, 876 de pachete alimentare pacienților din sistemul penitenciar, tuturor persoanelor din cadrul proiectului DOTS Plus. În anul 2011 pacienților TB au fost distribuite 12.691 de pachete sociale (costul unui pachet este de 320 lei).</p> <p>3. Pe parcursul anului 2010 au fost efectuate 372.686 de analize de screening la marcheri serologici HIV și testate 290.856 de persoane, inclusiv, toate gravidele. În 2011 au fost testate la infecția HIV 293.335 de persoane.</p> <p>4. În cadrul lunarului (01- 30 noiembrie 2010) de promovare a cunoștințelor medico-igienice în profilaxia și controlul infecției HIV/SIDA, infecțiilor cu transmitere sexuală (ITS), alcoolismului, narcomaniei și a Zilei Mondiale de combatere a infecției HIV/SIDA – 1 decembrie 2010 cu genericul „Accesul universal și drepturile omului”, a fost elaborat materialul informativ privind profilaxia și controlul infecției HIV/SIDA și expediat în adresa tuturor conducătorilor instituțiilor medicale și plasat pe paginile web www.cnspl.md și www.aids.md. A fost elaborat comunicatul de presă „Cu HIV sau Fără HIV – egali în drepturi”, Unu Decembrie e Ziua Internațională de luptă contra SIDA. În zilele de 30 noiembrie și 01 decembrie 2010 a fost organizată transmiterea mesajului telefonic cu tematica respectivă către abonații operatorilor de telefonie mobilă Moldcell și Unite. La 1 Decembrie în incinta Centrului comercial Malldova, au fost organizate conferința de presă dedicată Zilei “1 Decembrie” și acțiuni de conștientizare și sensibilizare a populației în aspekte de HIV/SIDA. În comun cu Fundația SIDA Est - Vest (<i>AFEW</i>), societatea civilă a realizat acțiuni în cadrul proiectului internațional pentru tineri „dance4life”: dezbateri televizate, traininguri pentru formatorii dance4life, cursul de instruire pentru jurnaliști, concurs pentru jurnaliști, cursul de instruire pentru reprezentanții cultelor religioase, în total fiind încadrați 18.232 de tineri. Au fost distribuite circa 34.000 de materiale informative. La 27 noiembrie 2010 în Chișinău circa 2.500 de tineri din Chișinău, Cahul, Tiraspol, Glodeni, Hîncești, Călărași au dansat împreună cu zeci de mii de tineri din 27 de țări ale lumii pentru a lansa mesajul către liderii mondiali în vederea stopării răspândirii infecției HIV și SIDA, lucru realizat prin conexiunea televizată în direct prin satelit timp de 35 de minute. Specialiștii Centrului SIDA au participat la emisiuni televizate și radio în cadrul cărora au fost discutate subiectele privitor la HIV/SIDA. Forumul Teatral Deschis în prevenirea infecției HIV și Direcțiile Raionale de Tineret și Sport au organizat, împreună cu grupurile de actori-voluntari, vizitate de informare cu privire la fenomenul HIV/SIDA în 130 de localități din țară, la care au fost prezenți circa 38.500 de tineri și 2.600 de adulți. În Centrele de Resurse pentru tineri și Centrele de Sănătate Prietenoase Tinerilor (CSPT) au fost organizate 245 de seminare, la care au participat 18.608 de tineri. Au fost editate 252.500 de exemplare de materiale informative. Au fost difuzate la posturile de televiziune următoarele</p>
--	---

emisiuni și filme: "Află Totul", "Test", "La fel ca și alții", "Nepăsarea", "Naiva HIV în organismul uman", "Prietenii sunt mereu alături", "Sunt mândru de tine", cu tematica respectării drepturilor persoanelor care trăiesc cu HIV.

În perioada 14 decembrie 2009 – 14 ianuarie 2010, în mun. Chișinău a circulat pe traseul Gara feroviară - Gara auto de Nord - Gara auto de Sud un camion publicitar cu spotul "Protejează-ți familia și pe tine de HIV și ITS".

La 1 decembrie 2011 a fost desfășurată campania națională anti HIV/SIDA, dedicată Zilei Mondiale de Luptă cu HIV/SIDA, cu genericul „Tendința zero: zero cazuri noi de infectare cu HIV. Zero discriminare. Zero decese cauzate de SIDA” (ordinul Ministerului Sănătății nr. 834 din 01.11.2011). A avut loc conferința de presă dedicată Zilei Mondiale de combatere a infecției HIV/SIDA cu participarea Ministrului Sănătății, dlui Andrei Usatîi, a reprezentatului Oficiului OMS, dlui Silviu Ciobanu, și a vicedirectorului CNSP, dlui Ștefan Gheorghita. Compania Moldcell și Orange Moldova au expediat către abonați SMS consacrate Zilei Mondiale de combatere a infecției HIV/SIDA.

Reprezentanții societății civile (Rețelei ONG din Domeniul SIDA, Consiliului Național al ONG din Republica Moldova, Consiliului Național pentru Participare, Coaliția Voluntariat, Coaliția Nediscriminare și alte organizații din domeniul social/sănătate) au organizat în fața Parlamentului un Flesh Mob cu distribuirea flyerilor și a panglicii roșii demnitarilor.

Pe străzile or. Chișinău ONG-urile ("Viața Nouă", "Mamele pentru viață", "Copilărie pentru toți", etc.) au desfășurat acțiuni de informare. În incinta centrului comercial Shopping MallDova au fost organizate expoziții foto cu titlul "Mai mult decât cuvinte goale", "DROGUL asasin" și "Eu lupt împotriva HIV/SIDA", o expoziție a lucrărilor confecționate de deținuții din penitenciare, concursuri și distribuite materiale informaționale.

Specialiștii din domeniu au participat la diverse emisiuni TV și radio, în cadrul cărora au promovat cunoștințe medico-igienice de profilaxie a ITS, HIV/SIDA, activități de educare pentru sănătate și promovare a modului sănătății de viață.

Cu suportul Fundației Soros-Moldova (6 proiecte) și AIDS Foundation East-West (2 proiecte), în raioanele republicii au fost organizate și desfășurate activități dedicate zile de 1 Decembrie.

Pentru consolidarea capacităților autorităților administrației publice centrale și a comunității prin parteneriat și conlucrarea sporită cu societatea civilă în gestionarea programelor de sănătate publică, pe parcursul anului 2010 au fost organizate două ședințe ale Consiliului național de coordonare (CNC) a TB/HIV/SIDA (20 mai și 10 august). În ședința Consiliului Național de coordonare a TB/HIV/SIDA din 10 august a fost aprobată propunerea de aplicație către Fondul Global de combatere a HIV/SIDA, TB și malariei, runda a 10 pentru componenta HIV/SIDA și ITS. La data de 18 august setul de documente a fost expediat în adresa Secretariatului Fondului Global.

În anul 2011 au avut loc șase ședințe ale Consiliului național de coordonare a TB/HIV/SIDA. La ședința din 17 februarie 2011 au fost discutate următoarele subiecte: 1. Susținerea Programelor

	<p>Naționale de Profilaxie și Control a infecției HIV/SIDA/ITS și de control și profilaxie al tuberculozei prin implementarea granturilor Fondului Global. 2. Prezentarea dosarului ce ține de interesul de aplicare către Fondul Global per strategie națională în domeniul TB. 3. Prezentarea dosarului ce ține de interesul de aplicare către Fondul Global per strategie națională în domeniul HIV/SIDA/ITS. 4. Informație cu privire la Grupurile Tehnice de Lucru din cadrul Consiliului Național de Coordonare TB/SIDA și a Proiectului Manualului Operațional⁷. La ședința CNC din 09 iunie 2011a fost prezentată de Ministerul Educației 1. Informația cu privire la promovarea modului sănătos de viață și luată decizia că Recipientul Principal UCIMP va asigura, în comun cu Ministerul Educației demararea activităților pentru implementarea cursului „Educație și prevenire a HIV/SIDA pentru tineri. 2. Realocarea mijloacelor financiare din cadrul proiectului R8 HIV pentru finalizarea reconstrucției blocului de tratament din cadrul spitalului din s. Vorniceni, inclusiv pentru tratamentul co-infecției TB/HIV. 3. Elaborarea proiectului de Hotărîre de Guvern cu privire la modificarea Hotărîrii de Guvern nr. 825 din 03.08.2005 cu privire la instituirea CNC a programelor naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA, infecțiilor cu transmitere sexuală și de control al tuberculozei și care va prevedea extinderea componenței nominale a Consiliului național cu includerea reprezentantului Delegației Comisiei Uniunii Europene. 4. Asigurarea suportului necesar pentru desfășurarea evaluării în perioada 27 iunie – 8 iulie 2011 de către echipa de experți internaționali a Programului național de control a infecției HIV/SIDA și ITS.</p> <p>În ședința CNC al programului de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA, infecțiilor cu transmitere sexuală și de control al tuberculozei din 27 iunie 2011 a fost aprobat Manualul Operațional al CNC.</p> <p>La ședința CNC al programului de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA, infecțiilor cu transmitere sexuală și de control al tuberculozei din data de 08 iulie 2011 a fost discutat Raportul preliminar al evaluării comune a Programului Național de prevenire și control al infecției HIV/SIDA și ITS 2011 – 2015 și făcute recomandări pentru prezentarea Raportului final.</p> <p>La ședința din 22 septembrie 2011 au fost puse în discuție realizările curente și pașii care urmează să fie întreprinși în procesul de aplicare per Program Național de Prevenire și Control HIV/SIDA și ITS, perioada 2011-2015. Au fost aprobate planurile de activități pentru elaborarea</p> <p>proponerilor (HIV și TB) și prezentare pentru aprobare către CNC TB/SIDA și ulterior, în modul stabilit înaintate Fondului Global.</p>
--	---

⁷ În baza Hotărîrii Consiliului național de coordonare al programului de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA infecțiilor cu transmitere sexuală și de control TB nr. 1 din 17.02.11, la data de 23 februarie 2011 Unitatea de Coordonare, Implementare și Monitorizare a Proiectului de Restructurare a Sistemului de Sănătate în comun cu Secretariatul Consiliului au expediat în adresa Secretariatului Fondului Global aplicația pentru susținerea activității Consiliului național de coordonare TB/HIV/SIDA/ITS cererea pentru inițierea procedurilor de solicitare a finanțării per program național în domeniul tuberculozei și cererea pentru inițierea procedurilor de solicitare a finanțării per program național în domeniul HIV/SIDA.

La ședința CNC al programului de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA, infecțiilor cu transmitere sexuală și de control al tuberculozei din 11 noiembrie 2011 au fost discutate două subiecte: 1. Realocarea surselor bugetare pentru renovarea infrastructurii în cadrul grantului TB consolidat Rundele 8-9; 2. Rezultatele evaluării programate pentru perioada ianuarie – iunie

2011 a Programelor naționale de control TB și profilaxie a infecției HIV/SIDA și ITS, efectuate

de către Comisia Națională de Experți a Consiliului Național.

Cu suportul **Agenciei Elveției pentru Cooperare și Dezvoltare** a fost elaborat proiectul Strategiei naționale de integrare a serviciului de sănătate mintală în medicina primară și proiectul Programului Național privind Sănătatea Mintală pentru anii 2012 – 2016 și prezentat spre avizare autorităților competente (scrisoarea nr. 01 – 9/2737 din 06.12.2011).

În perioada 2010 - 2011 în asigurarea calității serviciilor de sănătate mintală a fost elaborat și aprobat protocolul clinic național „Tulburări afective (de dispoziție) la adult” (ordinul MS nr. 545 din 04.08.2010). Au fost actualizate 3 protocoale clinice naționale: „Schizofrenia”; „Tulburări mentale și de compartiment legate de consumul de opiacee” (ordinul MS nr. 543 din 30.06.2011); „Tulburări mentale și de compartiment legate de consumul de alcool” (ordinul MS nr. 544 din 30.06.2011) și 2 Standarde medicale: „Standard de reducere a riscurilor la utilizatorii de droguri” și „Standard de asistență psihologică a consumatorilor de droguri” (ordinul MS nr.551 din 30.06.2011).

La 30.03.2011 a fost deschis Centrul Național de Sănătate Mintală. În perioada 01.12.2010 – 18.02.2011, în colaborare cu ONG „Somato”, a fost organizat seminarul de instruire „Dezvoltarea sistemului de servicii comunitare de Sănătate mintală în Moldova” pentru 20 de specialiști din domeniu. Pe durata lunii mai 2011 a fost organizată și demarată Campania de susținere a persoanelor cu probleme de sănătate mintală cu genericul: „Să fim alături de cei cu probleme de sănătate mintală”. Au fost organizate mese rotunde în cadrul consiliilor locale ale or. Ungheni, or. Rezina, mun. Chișinău și mun. Bălți. Au fost publicate articole în ziarle locale și difuzate spoturi publicitare la posturile locale și naționale de radio și televiziune.

Pentru o mai bună **coordonare a asistenței externe** pe parcursul anului 2010 au fost organizate 4 ședințe trimestriale ale Consiliului sectorial pentru sănătate în domeniul asistenței externe în cadrul cărora au fost discutate următoarele subiecte:

1. La 31 martie 2010 au fost prezentate acțiunile realizate în anul 2009 și cele planificate pentru

	<p>anul 2010 pe două componente: 1. Dirijarea și finanțarea sistemului de ocrotire a sănătății; 2. Asistența medicală a femeii, copilului și grupurilor vulnerabile.</p> <p>2. La 09 iulie 2010 a fost discutat: 1. Proiectul CCTM pentru anii 2010-2011, sectorul Ocrotirea Sănătății. 2. Programul național de control al tuberculozei pentru anii 2011 - 2015. Obiective, direcții de activitate, estimări. 3. Programul național pentru prevenirea și control al infecției HIV/SIDA și ITS, pentru perioada anilor 2011 - 2015.</p> <p>3. La 08 octombrie 2010 a fost discutat subiectul cu privire la Optimizarea și modernizarea Serviciului de Asistență Medicală Spitalicească.</p> <p>4. La 17 decembrie 2010, au fost discutate: 1. Promovarea sănătății prin consolidarea eforturilor orientate spre implementarea unui mod de viață sănătos. 2. Prezentarea proiectului Planului de activitate al Ministerului Sănătății pentru anul 2011. Obiective, direcții de activitate. 3. Aprobarea agendei ședințelor Consiliului sectorial de sănătate în domeniul asistenței externe pentru anul 2011.</p> <p>În anul 2011 au fost organizate, la fel, 4 ședințe ale Consiliului sectorial de sănătate în domeniul asistenței externe:</p> <p>1. La 31 martie 2011 a fost discutat: 1. Raportul de activitate al sistemului de sănătate în anul 2010. 2. Fortificarea măsurilor de prevenire și reducere a consumului de droguri, tutun și alcool. 3. Cele mai bune practici în combaterea consumului de tutun, alcool și droguri.</p> <p>2. La 15 iulie 2011 a fost discutat Setul de priorități trasate în cadrul „Foii de parcurs a Sistemului de Sănătate”. Reforma spitalicească.</p> <p>3. La 17 octombrie 2011 a fost discutat: 1. Proiectul CCTM 2012 - 2014, sectorul „Ocrotirea Sănătății”; 2. Aspectele de sănătate din cadrul proiectului UNDAF pentru perioada 2013-2017; 3. Activitățile principale acceptate spre finanțare adițională în cadrul proiectului Băncii Mondiale „Servicii de sănătate și asistență socială” pentru perioada până în 2013.</p> <p>4. La 15 decembrie 2011 a fost discutat: 1. proiectul Planului de activitate al Ministerului Sănătății pentru anul 2012: Obiective, activități prioritare; 2. Fortificarea măsurilor de control, prevenire și răspuns la situațiile de criză în domeniul sănătății; 3. Priorități de colaborare ale Sectorului Sănătății din Republica Moldova și Biroul de Țară al OMS pentru perioada 2012/13.</p>
--	---